

Láska je nejkrásnějším dobrodružstvím života, ale je také jedním z nejobtížnějších. Na svatého Valentýna vždycky myslím na nově zamilované, na zamilované, kteří zůstali věrní, na zamilované, kteří se dopustili nevěry, na vdovy a vdovce. Vzpomenu si také na ty, kteří se rozešli, rozvedli, znovu provdaly nebo oženili... A konečně myslím i na všechny svobodné a na ty, kteří nad láskou rezignovali.

Pařížská diecéze nedávno vyzdvihla svatého Valentýna. To je moc dobrý nápad. Evangelia jsou výkřikem lásky a výkřikem svobody. Náš arcibiskup André Vingt-Trois dobře udělal, že toto téma zdůraznil.

Každý vidí lásku přímo u svých dveří. Někdy u dveří svého obchodu... Lékárnici v Anglii se rozhodli na den svatého Valentýna zdarma rozdávat pilulky Viagry všem od třiceti do devadesáti let. Originální způsob, jak oslavit lásku... Ale příliš komerční a taky dost omezující. Na svátek zamilovaných putuje také miliarda přáníček a dáreků.

Pařížské farnosti chtěly tento svátek pozvednout z jeho zažité podoby plné pastelové romantiky, reklamy a komerčnosti poněkud výš. My křesťané víme z našeho základního materiálu, naší knihy, naší svaté Bible, a zvláště z evangelií, že Bůh je láska. Nejkrásnější na našem náboženství je vědomí, že Bůh nás miluje. Na tom všechno stojí. Teologové mohou dlouze rozprávět, o čem se jim zachce, ale kněz nemůže mluvit o ničem jiném než o lásce, protože to je ta nejkrásnější, největší, nejušlechtlejší, nejvíc tvůrčí záležitost na světě.

Věřící i nevěřící jsou stejně rozzechvělí, když se jedná o lásku. Vzpomínám si na vyjádření jednoho člověka na mé přednášce: „Víte, nejsem křesťan,“ řekl mi, „dokonce nesnáším katolíky a papeže, ale je moc dobré, že jste v tomhle sále promluvil o lásce!“ Jednalo se pochopitelně o nenáboženský přednáškový sál. Docela mě to povzbudilo.

Úmyslem pařížského arcibiskupa je, aby se svobodně mluvilo o všech aspektech partnerského života, které nám připadají důležité. Některé farnosti se rozhodly, že večer 14. února uspořádají pěknou hostinu při svíčkách, třeba i v kostele. Důležité je prožít láskyplnou družnost. Sejit se na příjemném místě a společně oslavit svatého Valentýna, všichni, staří i mladí, je to moc krásné.

Kdo by dokázal odolat lásce? Kdo stvořil ten pocit, když člověk miluje a je milován? Je nás na Zemi šest miliard. Když si jeden člověk zvolí druhého, když se zrodí empatie, neobyčejná souhra a on si řekne: *S touhle budu sdílet svůj život*, a ona si totéž řekne o něm, pak vznikne ta nejsilnější věc na světě.

Láska je jako proud, říkal svatý Pavel, který nikdo nezastaví. Je to nejkrásnější dobrodružství života. Kdo by dokázal říct, že je mu jedno, jestli je milován? Já potkávám jen lidi, kteří touží být milováni a milovat. A mnoho těch, kterým láska zoufale chybí, nebo je ničí následky nevydařených vztahů. Všechna náboženství, všechny teologie říkají, že láska existuje, a pro všechny je svatá.

Guy Gilbert – *Budte světlem!*

Uvedené knihy je možné zakoupit na adrese www.ikarmel.cz

Prameny, odkazy

Luke T. Johnson – Evangelium podle Matouše – Sacra pagina; Průvodce životem – Matouš – Luxpress

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze ve spolupráci s Karmelitánským nakladatelstvím jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.

Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

5. neděle v mezidobí – cyklus A

9. února 2014

Ježíš řekl svým učedníkům: ¹³ „Vy jste sůl země; jestliže však sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu se už nehodí, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. ¹⁴ Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. ¹⁵ A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. ¹⁶ Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a vlebili vašeho Otce v nebesích.“

Mt 5,13-16

Úvod k meditaci

Ježíš vyjadřuje v tomto evangeliu smysl poslání křesťana – nebát se *být*, tedy být tím, kdo je nesmírně obdarován poznáním Boha. Tato skutečnost totiž dává *chuť*, dává *šťávu* světu, přináší *světlo* do temnot. Jsem pro druhé pokorně – tedy pravdivě a neokázele – *solí země a světlem světa*? Nesnažím se někdy až příliš splynout s davem? Dokážu neútočně, ale jasně předložit svůj názor vycházející ze zdrojů evangelia?

Výklad biblického textu

Kontext: Po blahoslavenstvích ohlašujících blízkost království nám evangelista předkládá dva výroky o postoji a vnitřní síle těch, kteří přijali Boží království: stali se *světlem světa a solí země*. Sůl neslaná je neúčinná, stejně tak jako světlo ukryté – evangelium nás tedy *zve*, abychom jako křesťané nebránili darům, které nám byly svěřeny.

13 sůl země: Sůl se používala k ochucení potravy (viz Job 6,6), ke konzervování a čištění, byla nedílnou součástí každé oběti (viz Lv 2,13, Ez 43,24). Forma 2. osoby množného čísla zachovává způsob oslovení započatý v 5,11-12. I když sůl neztrácí svou slanost, může být znehodnocena (v evangelním textu je doslova: *stane se pošetilou*). Koření bez chuti je k ničemu. Stejně tak křesťané, kteří nijak neovlivní svět kolem sebe a kteří jsou svými postoji příliš podobní nevěřícím vycházejícím pouze z materiálních hodnot, nemají pro Boží věc valnou hodnotu. Opravdoví křesťané by neměli splývat s davem, ale být solí země, stejně jako koření dává potravě vynikající chuť.

14 světlo světa: v pozadí je Iz 2,3-5: Mnohé národy půjdou a budou se pobízet: „*Pojďte, vystupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jákobova. Bude nás učit svým cestám a my po jeho stezkách budeme chodit.*“ *Ze Sijónu vyjde zákon, slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. On bude soudit pronárody, on ztrestá národy mnohé. I překují své meče na radlice, svá kopí na vinařské nože. Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu, nebudou se již cvičit v boji. Nuže, dome Jákobův, chodme v Hospodinově světle!* Obraz světla je součástí pozvání, kterého se dostalo Izraeli: *...chodme v Hospodinově světle!* V Iz 42,6 a 49,6 je Izrael povolán k tomu, aby byl *světlem národů*.

1. čtení:

Iz 58,7-10,2

2. čtení:

1 Kor 2,1-5

Evangelium:

Mt 5,13-16

Srovnání:

Mk 9,50;

Lk 14,34-35;

Ef 5,8;

Mk 4,21;

L 11,33; 8,16;

Ef 5,8-9;

1 P 2,12;

F 2,15

město ležící na hoře: Pokud je toto narážka na Iz 2,3-5 (viz výše), pak se také vztahuje na Jeruzalém, ležící na hoře Siónu. Starý zákon předvídá, jak všechny národy putují do Jeruzaléma, aby se naučily Tóře – Mojžíšově zákonu, a plodem toho bude dokonalý pokoj. Je možné skryt město stojící na vrcholu hory? Jeho světla lze v noci vidět na kilometry daleko. Kdo žije pro Ježíše a Boží království, září jako světlo a ukazuje druhým směr k Bohu.

15 A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě: V antické době byly olejové lampy stavěny na vysoký stojan, svícen. Dům prostých lidí měl pouze jednu místnost. Lampa z vysokého svícnu měla pokud možno ozářit veškeré její části a všechny věci v této místnosti v jejich skutečné podobě. K tomuto účelu byla lampa používána, a proto se nacházela na tomto vyvýšeném místě.

16 Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích: Tedy stejným způsobem jako je svítlna na podstavci, mají být též Ježíšovi učedníci orientačním bodem a světlem. Nemáme se stáhnout do ochrany anonymity nebo davu. Jen když jsme *viditelní* a neschovaní nebo maskovaní, můžeme přispět k tomu, aby byl poznán Bůh jako dobrý Otec. Tato viditelnost se zásadně odlišuje od vystavování se na odiv (srov. Mt 6,1-18).

K tématu

Světlo víry nám nedovoluje zapomenout na utrpení světa. Kolik jen mužů a žen víry bylo trpícími prostředníky světla! Tak jako malomocný pro svatého Františka z Assisi nebo chudí z Kalkaty pro blahoslavenou Matku Terezu. Ti porozuměli tajemství, jež je v nich ukryto. Jistě neodstranili všechna jejich soužení, když jim byli nablízku, ani nemohli vysvětlit každé zlo. Víra není světlo, které rozptýlí všechny naše temnoty, ale svítlna, jež vede naše kroky nocí, a to nám pro cestu stačí. Bůh neposkytuje trpícímu člověku argumenty, které všechno vysvětlí, ale nabízí svou odpověď v podobě doprovázející přítomnosti, dějin dobra, jež jsou svázány s každým příběhem utrpení, aby v něm otevřely přístup ke světlu. V Kristu sám Bůh chtěl sdílet s námi tuto cestu a nabídnout nám svůj pohled, abychom v něm spatřili světlo. Kristus, jenž vytrpěl bolest, je ten, „od něhož naše víra pochází a on ji vede k dokonalosti“ (Žid 12,2).

Utrpení nám připomíná, že služba víry společnému dobru je vždy službou naděje, která hledí vpřed. Ví tedy, že jedině v Bohu, v budoucnosti, jež přichází od zmrtvých-vstalého Ježíše, může naše společnost nalézt pevný a trvalý základ. V tomto smyslu se víra sbíhá s nadějí, neboť ačkoli naše pozemské obydlí bude strženo, máme příbytek věčný; jež Bůh založil již v Kristu, v jeho těle (srov. 2 Kor 4,16–5,5). Dynamika víry, naděje a lásky (srov. 1 Sol 1,3; 1 Kor 13,13) nám tak na naší cestě k onomu městu, „které sám Bůh vystaví a založí“ (Žid 11,10), umožňuje přijímat starosti všech lidí, protože „naděje neklame“ (Řím 5,5).

V jednotě s vírou a láskou nás naděje vede do jisté budoucnosti, která ve srovnání s falešnými nabídkami světských model stojí v jiné perspektivě, a na rozdíl od zmíněné falešné perspektivy dodává každodennímu životu nový elán a novou sílu. Nenechme si ukrást naději, nedovolme, aby byla zmařena bezprostředními řešeními a návrhy, jež nás zdržují na cestě a „fragmentují“ čas tím, že ho redukuje a přeměňuje na prostor. Čas je vždy nadřazen prostoru. Prostor nechává vývoj ustálit, čas ho naproti tomu vede do budoucnosti a vybízí k cestě vpřed s nadějí.

František – *Lumen fidei* – *Světlo víry*

Prorok Sofoniáš někde říká, teď bych to dlouho hledal, něco jako: „...probihejte Jeruzalém a sviťte!“ Světlo je něco velkého. Všimli jste si někdy v životě, co udělá světlo s člověkem? Když rozsvítíte svíci a díváte se s ní na druhého a druhý na vás, tak v tom světle najednou člověk oživne. A jakou má krásu! A jaký má zvláštní způsob vyjádření obličejů! My, když sedíme pod žárovkou nebo dokonce pod zářivkou, jsme sice osvětleni, ale nejsme osvětleni ani osviceni, jsme tak trošku ploší. Živé světlo, pohybující se světlo plamene, patří do našeho světa. Umělé světlo je také potřebné a dobré, nutné, krásné. Ale vzpomínám si, jak mi jednou jeden starý pán z Moravy vyprávěl, že jeho bratr sloužil za první světové války u scheinerferu a rozhodl se dát scheinerwerfery také do kostela. A hned tam bylo nádherně vidět. Jenže ty staré kostely byly stavěny na světlo sluneční, denní, a pokud se užívalo světla umělého, tak jen loučí a svíci. I sochy a obrazy byly vytvořeny pro prostor, ve kterém půjde světlo zdola, světlo pohybující se, živé, měkké, světlo vytvářející pohyblivé stíny. A to není maličkost.

Na začátku občanského roku, vždyť je poslední leden a Hromnice jsou druhého února, na začátku naší cesty se hovoří o člověku, o starém člověku, kterého potkalo to, na co celý život čekal. Celý život mu stál za to, aby čekal. A celý život mu stál za to, aby zůstal věrný. Protože mu bylo řečeno, pochopitelně v srdci, že se dočká Toho, který přijde zachránit lidi.

Vy jste sůl země a vy jste světlo světa, říká Pán.

Lidé mi často říkají: *Guy, ty jsi star.* Já na to kašlu, nechci být hvězdou, když nebudu vydávat světlo. Dnes se hlásá: *Budte star, jste jedineční.* Všichni jsme jedineční. Každou star přezáří slunce a umělé osvětlení. I když by se domnívala, kdovíjak je oslnivá. Jenže je oslněná a vidí jen sama sebe. Jednou ve Švýcarsku jsem měl promluvit před dvěma tisíci lidmi. Oslňovaly mě ohromné reflektory. Neviděl jsem vůbec nic a vidět jsem byl jenom já. Odmítl jsem promluvit, dokud se nerozsvítí v sále. Chtěl jsem vidět každému do obličejů.

Slovo *star* znamená v angličtině hvězda. Je třeba obdivovat hvězdy a nedůvěřovat *stars*. Je dobře, když na lidi čas od času někdo zapůsobí svou září. Dělán to proto, abych vám zvěstoval Boží slovo. Bývám v televizi. Bůž! Ale pak se vrátím zpátky do řady.

Guy Gilbert – *Evangelium podle svatého lotra*

Lidé potřebují světlo. My řekneme: „Je mi to jasné,“ a řekneme to také tomu, kdo je zbaven zraku. A on také prohlásí: „Já vidím.“ A dokonce řekne: „Vidíš to taky?“ Vy na to koukáte, a on to vidí vnitřním viděním. Světlo člověku doplňuje poselství jeho tváře. Protože naše tvář je výrazem naší bytosti. Můžeme se smát, můžeme se mračit, a ten stařec se v radosti usmíval. Chechtal, on se chechtal. Mohl říkat: „Vidíte, vy pitomové, vy jste říkali, že chcípnu jen tak, a já se toho dočkal...“ A místo toho měl nádherný zpěv: „Nyní můžeš, Hospodine, podle svého slova propustit svého služebníka v pokoji, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvětlení pohanům, a k slávě svého Izraelského lidu.“

Světlo jsme my přijali, a to nám mění nejen náš obličejček. To byste neřekli, jak je to zjevné. Kdysi jsem šel na Zelený čtvrtek od Svatého Víta s haldou mladých, jako my, co chodíme spolu. A stavovali jsme se ve Zlaté uličce, kde můj spolužák a kamarád Macek prodával suvenýry. A když jsem ho potkal nějaký den nato v metru, říkal: „Poslyš, co to bylo za lidi, co šli s tebou? Víš, já tady mám spoustu lidí, vysoce vzdělaných, méně vzdělaných a nevzdělaných. Prochází tady mládež, ta, jak říkají Američani, *stářež*, ale ti tvoji lidi byli zvláštní, ti byli takoví milí...“ A oni na potvoru šli z kostela z bohoslužby. To způsobilo to Světlo.

Jiří Reinsberg – *Probihejte Jeruzalém a sviťte*